

2013. évi ... törvény

az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról

1. §

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 2. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

“(6) E törvény hatálya nem terjed ki a külön törvényben szabályozott tájékoztatói, iratmegismerési, betekintési és másolatkerési jogokra.”

2. §

Az Infotv. 26. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja. A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők. A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére az 1. melléklet és a közfeladatot ellátó személy jogállására vonatkozó külön törvény rendelkezései irányadóak.”

3. §

(1) Az Infotv. 27. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Közérdekből nyilvános adatként nem minősül üzleti titoknak a központi és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai uniós támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz – így különösen a védett ismerethez – való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.”

(2) Az Infotv. 27. §-a a következő (3a) és (3b) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesít, köteles e jogviszonnal összefüggő és a (3) bekezdés alapján közérdekből nyilvános adatra vonatkozóan – erre irányuló igény esetén – bárki számára tájékoztatást adni. A tájékoztatási kötelezettség a közérdekből nyilvános adatok nyilvánosságra hozatalával vagy a korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozott adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is teljesíthető.

(3b) Ha a (3a) bekezdés alapján tájékoztatásra kötelezett a tájékoztatást megtagadja, a tájékoztatást igénylő a tájékoztatásra kötelezett felett törvényességi felügyelet gyakorlására jogosult szerv eljárását kezdeményezheti.”

4. §

Az Infotv. 30. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítése nem eredményezhet a külön törvényben szabályozott ellenőrző szervek ellenőrzési jogosítványaival azonos mélységű és terjedelmű adatbetekintést és adatkezelést.”

5. §

Az Infotv. a következő 73/A. §-sal egészül ki:

„73/A. § E törvénynek az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2013. évi ... törvénnyel megállapított 2. § (6) bekezdését, 26. § (2) bekezdését és 30. § (7) bekezdését az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2013. évi ... törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokra is alkalmazni kell.”

6. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 3. § 2014. március 15-én lép hatályba.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A nyilvánosság, a közpénzek felhasználásának átláthatósága érdekében az Alaptörvény 38. cikke, a közpénzekkel való gazdálkodás átláthatóságának követelményét, valamint a 39. cikk (2) bekezdése a közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adattá minősítését alkotmányos rangra emelte. Az Alaptörvény, amely minden, a közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatot közérdekű adattá minősített, a nyilvánosságot, az átláthatóságot tette főszabállyá. Az alaptörvényi rendelkezések érvényesülését a közpénzek felhasználásának átláthatóságát a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény, valamint az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény rendelkezései biztosítják.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény már nem tartalmazza a hatályos Ptk.-ban foglalt, a közpénzek felhasználásával összefüggő adatok megismerésével kapcsolatos szabályoknak megfelelő rendelkezéseket, azaz az ún. üvegseb-szabályokat. Tekintettel arra, hogy e szabályok a közérdekből nyilvános adatok megismerésére vonatkoznak, azokat az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvényben, annak rendszeréhez és terminológiájához igazodó módon indokolt megjeleníteni.

A magánszférának azon szereplői is, amelyek az államháztartás valamely alrendszerével pénzügyi, illetve üzleti kapcsolatot létesítettek, kötelesek a kezelésükben lévő közérdekből nyilvános adatok megismerését lehetővé tenni, az adatigényléseket teljesíteni.

A közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapjog alapvető célja általában is a közfeladatot ellátó szervek működésének, a nemzeti vagyonnal, a közpénzekkel való gazdálkodás átláthatóságának biztosítása, ily módon a nyilvánosság általi ellenőrzés megteremtése, amely azonban nem feltétlenül azonos az ellenőrző vagy felügyeleti szerv általi ellenőrzés módjával, terjedelmével és mélységével, különösen, ha az adatigénylés ellentétes az eredeti jogalkotói szándékkal, esetleg más alkotmányos alapjogba ütközik.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Javaslát egyértelművé teszi, hogy az Infotv.-ben biztosított közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jog valamint az érintettet a 15. § alapján megillető tájékoztató jog nem azonos az egyes speciális eljárási törvényekben meghatározott iratmegismerési, betekintési joggal (pl. Pp. Be., szabálysértési törvény, Ket.) sem az érintettet az egyéb törvények alapján megillető tájékoztató joggal (pl. országgyűlési képviselőket, erdőbirtokossági társulati és lakásszövetkezeti tagokat megillető tájékoztató jog.)

A 2. §-hoz

Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése értelmében mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az Alaptörvény tehát a közérdekből nyilvános adatokat nem vonja a szabadon terjeszthető adatok körébe.

A közérdekből nyilvános személyes adatok tekintetében fontos kiemelni, hogy megismerésükre ugyan a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, de ezen adatok személyes adat jellege a nyilvánosság ellenére megmarad, így az

adatvédelem legfontosabb garanciáját, a célhoz kötött adatkezelés elvének követelményét változatlanul be kell tartani.

A célhoz kötött adatkezelés nem lehet ugyanakkor korlátja a sajtószabadságnak. A Javaslat a nyilvánosságnak az eredeti jogalkotói szándékkal nyilvánvalóan ellentétes felhasználását, például személyes adatokat is tartalmazó adatbázisok nyilvánosságra hozatalát kívánja törvényi keretek közé szorítani.

Az Infotv.-ben kimondott célhoz kötött adatkezelés elvét a már nyilvánosságra hozott személyes adatok későbbi felhasználása során is maradéktalanul érvényesíteni kell.

A 3. §-hoz

A Javaslat a közpénzekkel való rendelkezéssel, a közpénzek felhasználásával kapcsolatos adatokat a régi Ptk. ún. üvegzséb-szabályainak megfelelően kiveszi az üzleti titok fogalma alól és ezen törvényi szintű rendelkezéssel erősíti meg az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdését.

Noha a Javaslat hatálybalépésének időpontja az új Ptk. hatálybalépésének időpontjához igazodik, az új Ptk. elfogadására tekintettel garanciális jelentőségű e szabályok továbbélésének mielőbbi biztosítása.

A 4. §-hoz

Mivel a külön törvényben ellenőrzésre feljogosított ellenőrző szervek (pl. ÁSZ, KEHI) törvénytől fogva kötelesek ellenőrizni a közfeladatot ellátó szerveket, ezért az olyan visszaélészerű, akár bizonylati szintű adatigénylés, melynek keretében az igénylő általánosságban kér mindenféle adatot, amelynek teljesítése az adatkezelő működését jelentős mértékben és hosszú időre akadályozná, nem teljesíthető. Ilyen esetben az adatkezelő az Infotv. 28. § (3) bekezdése alapján felhívhatja az igénylőt az igény pontosítására.

Az 5-6. §-okhoz

Az 5. § és a 6. § átmeneti és hatálybalépésre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz.

Országgyűlési képviselő
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Képviselői önálló indítvány

Kövér László
az Országgyűlés elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Magyarország Alaptörvénye 6. cikk (1) bekezdése alapján, **„az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról”** címmel a következő törvényjavaslatot kívánjuk benyújtani.

Budapest, 2013. április 28.

dr. Cser-Palkovics András
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

dr. Vas Imre
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség